

द्रष्टव्यो माननीयो च चक्रलाङ्गलधारिणौ । एव वोऽनुग्रहः प्रोक्तो मया पुण्यस्तपोधनाः ।

यद्भवन्तो यदुश्रेष्ठं पूजयेयुः प्रयत्नतः ।

इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि आनुशासनिके पर्वणि विष्णुमाहात्म्यकथने सप्तचत्वारिंशदधिकशतोऽध्यायः ॥ १४७ ॥

॥ नारद उवाच ॥ अथ व्योम्नि महान् शब्दः सविद्युत्स्तनयितुमान् । मेघैश्च गगनं नीलैः संतुद्धमभवद्भनैः । १४८

प्रावृषीव च पर्जन्या ववृषे निर्मलं पयः । तमश्चैवाभवद्दोरं दिशश्च न चकाशिरै ।

ततो देवगिरौ तस्मिन् रम्ये पुण्ये सनातने । न सर्वं भूतसंघं वा ददृशुर्मनयस्तदा ।

व्यभ्रश्च गगनं सद्यः क्षणेन समपद्यत । तीर्थयात्रां ततो विप्रा जग्मुश्चान्ये यथागतं ।

तदद्भुतमचिन्त्यञ्च दृष्ट्वा ते विस्मिताभवन् । शङ्करस्योमया सार्द्धं संवादं तत्कयाश्रयं ।

स भवान् पुरुषव्याघ्र ब्रह्मभूतः सनातनः । यदर्थमनुशिष्टाः स्त्रो गिरिपृष्ठे महात्मना । १४९

द्वितीयं तद्भुतमिदं तत्तेजःकृतमद्य वै । दृष्ट्वा हि विस्मिताः कृष्ण सा च नः स्मृतिरागता ।

एतत्ते देवदेवस्य माहात्म्यं कथितं विभो । कपर्दिनो गिरीशस्य महाबाहो जनार्दन ।

इत्युक्तः स तदा कृष्णस्तपोवननिवासिभिः । मानयामास तान् सर्वानृषीन् देवकिनन्दनः ।

अथर्षयः संप्रहृष्टाः पुनस्ते कृष्णमब्रुवन् । पुनः पुनर्दर्शयास्मान् सदैव मधुसूदन ।

न हि नः सा रतिः स्वर्गे या च तद्दर्शने विभो । तदृतञ्च महाबाहो यदाह भगवान् भवः । १५०

एतत्ते सर्वमाख्यातं रहस्यमरिकर्षण । त्वमेव ह्यर्थतत्त्वज्ञः पृथोऽस्मान् पृच्छसे यदा ।

तदस्माभिरिदं गुह्यं त्वत्प्रियार्थमुदाहृतं । न च तेऽविदितं किञ्चित्पि लोकेषु विद्यते ।

जन्म चैव प्रसूतिश्च यच्चान्यत् कारणं विभो । वयन्तु वज्रचापत्यादशक्ता गुह्यधारणे ।

ततः स्थिते त्वयि विभो लघुत्वात् प्रलपामहे । न हि किञ्चित्तदाश्चर्यं यन्न वेत्ति भवानिह ।

दिवि वा भुवि वा देव सर्वं हि विदितं तव । साधयाम वयं कृष्ण बुद्धिं पुष्टिमवाप्नुहि । १५१

पुनस्ते सदृशस्तात विशिष्टो वा भविष्यति । महाप्रभावसंयुक्तो दीप्तिकीर्तिकरः प्रभुः ।

॥ भीष्म उवाच ॥ ततः प्रणम्य देवेशं यादवं पुरुषर्षभं । प्रदक्षिणमुपावृत्य प्रजग्मुस्ते महर्षयः ।

सोऽयं नारायणः श्रीमान् दीप्या परमया युतः । व्रतं यथावत्तन्तीर्त्वा द्वारकां पुनरागमत् ।

पूर्णे च दशमे मासि पुन्रोऽस्य परमाद्भुतः । रुक्मिण्या सस्यतो जज्ञे शूरो वंशधरः प्रभो ।

स कामः सर्वभूतानां सर्वभागवतो नृप । सुराणामसुराणाञ्च चरत्यन्तर्गतः सदा । १५२

सोऽयं पुरुषशार्दूलो मेघवर्णश्चतुर्भुजः । संश्रितः पाण्डवान् प्रेम्णा भवन्तश्चैनमाश्रिताः ।

कीर्त्तिर्लक्ष्मीर्धृतिश्चैव स्वर्गमार्गस्तथैव च । यत्रैव संस्थितस्तत्र देवो विष्णुस्त्रिविक्रमः ।

सेन्द्रादेवास्तयस्त्रिंशदेष नात्र विचारणा । आदिदेवो महादेवः सर्वभूतप्रतिश्रयः ।

अनादिनिधनोऽव्यक्तो महात्मा मधुसूदनः । अयं जातो महातेजाः सुराणामर्थसिद्धये ।

सुदुस्तरार्थतत्त्वस्य वक्ता कर्त्ता च साधवः । तव पार्थ जयः कृत्स्नस्तव कीर्त्तिस्तथाऽतुला । १५३

तवेयं पृथिवी कृत्स्ना नारायणसमाश्रयात् । अयं नायस्तवाचिन्त्यो यस्य नारायणो गतिः ।